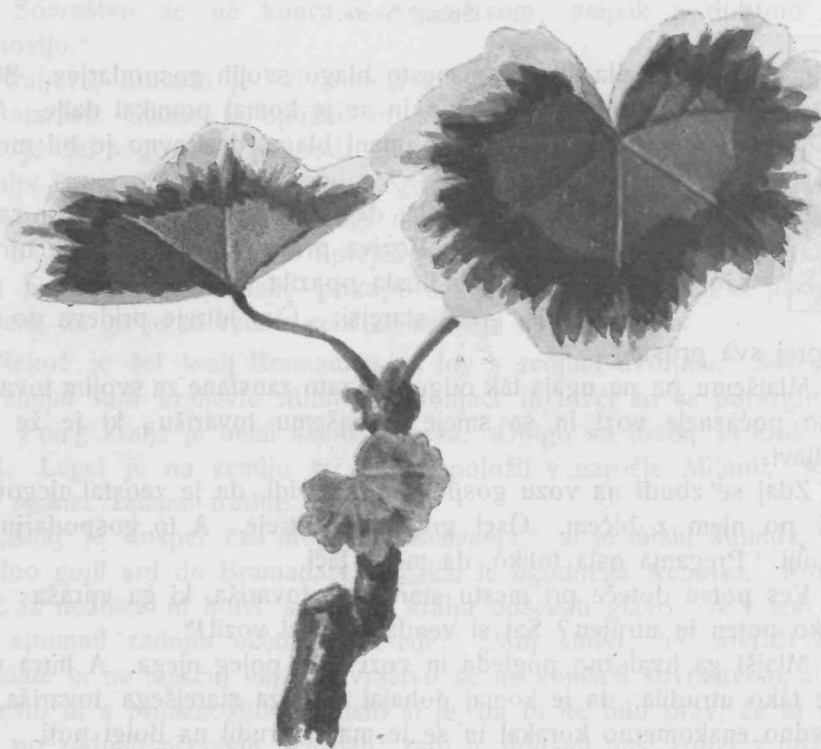

Mladi risar.

Priobčuje A. Siž.

Cvetico, ki jo vidite tu naslikano, imenujemo pelargonijo in jo gotovo vsi poznate, saj jo vidimo povsod na oknih in vrtih, kjer ljubijo cvetice. Njeni listi so prav različno barvani ali pa so le zeleni, cvet pa je povečini rdeč. Če imate doma pelargonijo, ki je podobna tej na sliki, potem pa poizkušajte, da jo naslikate tudi vi. V ta namen si jo postavite predse v primerno razdaljo, jo opazujte natančno, a ne z odprtimi, marveč z napol odprtimi očmi, zato da ne vidite vseh posameznosti, ki jih ni potreba risati,

oziroma slikati. Ko ste si jo dobro ogledali, vzemite svinčnik in narišite s prav tankimi potezami konture, t. j. obrise listov, stebel i. dr. tako, da vam risba točno predstavlja naravno cvetico. Nato pa pričnite slikati, in sicer v kateremkoli redu hočete, vendar pa je treba paziti na to, da se prične pri akvarelnem slikanju (t. j. pri slikanju z vodenimi barvami) najprej s svetlimi in naposled šele s temnimi barvami. Torej bi ubrali tu to-le pot: Prevlcite vse liste najprej z rumeno barvo, ko bo ta že skoro, a ne povsem suha, napravite svetlordeče, potem temnordeče lise in ko se te nekoliko posuše, pa pričnite

z zeleno barvo in naposled narišite še sence in svetlobe. Svetlobo pa lahko napravite na ta način, da izpusčite one dele, ki so svetli in jih nič ne prevlečete z barvo, ali pa da jih potem, ko so že prevlečeni napol suhi, zopet izpirate z mokrim, a med prsti iztisnjenim čopičem. S tako ploščnato stisnjenim čopičem drsate po žilah, ki naj bodo svetle, toliko časa, da se barva prime čopiča in se na papirju pokaže svetla lisa. Take svetle dele pa napravite tudi tako, da dotično mesto na papirju prevlečete s čopičem, pomočenim v vodo, potem pa dotično mesto obrišete s krpico jelenovega usnja, ovito na prst na ta način, da bolj ali manj pritisnete po zmočenem mestu, kakor že pač hočete imeti več ali manj svetlobe. — Če ne dobite pa take cvetice, smete pa prerisati tudi to tukaj. Seveda se vam izprva morda ne bo posrečilo zadeti prave barve, a to vas ne sme nič strašiti; poizkušajte potem še in še, in prepričani bodite, da doženete potem gotovo svoj smoter. In ko boste znali narisati in naslikati te vrste cvetico, potem pa se spravite takoj še na druge težje in naposled tudi na take, ki imajo lepe cvetove.

Obleganje.

Današnja podoba na strani 180. nam kaže prizor iz vasi. Vaški paglavci so dražili in dražili županovega kozla, dokler ni bilo rogaču dovolj nagajivosti. Nastavil je roge in se zaprašil med nagajivce, ki so jo hitro ubrali v beg, zakaj bali so se kozlovih rog. Drug za drugim so splezali za visoki plot, odkoder so še nadalje dražili hudo žival. Ta je pa skrbno stala na straži in tako oblegala sovražnike. Seveda: lahko je nagajati izza varnega zavetja, ali to ni znak pravega junaštva, kdor se straši poštenega boja. Taki junaki imajo — zajčji pogum!

Kako uganeš število, ki si ga misli tovariš?

I. način.

Reci tovarišu, naj zase prišteje k številu, ki si ga misli, 5; to vsoto naj pomnoži s 3, odšteje od zmnožka 7 in ti pove ostanek.

Če odšteješ od tega števila 8 in ostanek deliš s 3, je količnik število, ki si ga je mislil tovariš.

Ker namreč tovariš prišteje k svojemu številu 5 in pomnoži to vsoto s 3, dobi število, ki je za 15 večje kakor trikratno število, ki si ga misli. Ker odšteje še 7, ti pove število, ki je še za 8 večje kakor trikratno število, ki si ga misli. Če sedaj odšteješ teh 8, dobiš ravno trikratno tovariševo število.

N. pr.: Tovariš si misli 43. $43 + 5 = 48$; $48 \times 3 = 144$; $144 - 7 = 137$. Tovariš ti pove 137. Sedaj računaš: $137 - 8 = 129$; $129 : 3 = 43$.

II. način.

Tovariš naj zase pomnoži število, ki si ga misli, s 6; od zmnožka naj odšteje 5; ostanek naj pomnoži s 3, k temu zmnožku prišteje 1, vsoto deli z 2 in prišteje h količniku 7. Ta vsota, ki ti jo tovariš pove, je ravno devetkratno število, ki si ga je mislil.

Ker tovariš pomnoži svoje število s 6, odšteje od zmnožka 5 in pomnoži ta ostanek s 3, dobi število, ki je za 15 manjše kakor osemnajstkratno število, ki si ga je mislil. Ker prišteje 1, je ta vsota še za 14 manjša kakor osemnajstkratno tovariševo število. Polovica je pa za 7 manjša kakor devet-

kratno tovariševo število. Ker prišteje 7, ti pove tovariš ravno devetkratno število, ki si ga je mislil.

N. pr.: Tovariš si misli 12; $12 \times 6 = 72$; $72 - 5 = 67$; $67 \times 3 = 201$; $201 + 1 = 202$; $202 : 2 = 101$; $101 + 7 = 108$. Tovariš ti pove 108. Ti računaš: $108 : 9 = 12$.

III. način.

Tovariš naj pomnoži število, ki si ga misli, z 2; k zmnožku naj prišteje 3; to vsoto pomnoži s 5; od zmnožka odšteje 11 in ti pove ta ostanek. Ta ostanek ima na mestu enic vedno 4; če enice izpustiš, dobiš število, ki si ga je tovariš mislil.

Ker tovariš pomnoži svoje število z 2; prišteje 3 in to vsoto pomnoži s 5, dobi število, ki je za 15 večje kakor desetkratno število, ki si ga misli. Ker odšteje sedaj 11, ti pove število, ki je še za 4 večje kakor desetkratnik. Desetkratno število pa dobi namesto enic 0 in ima ono število, ki je za 4 večje, na mestu enic 4.

N. pr.: Tovariš si je mislil 28; $28 \times 2 = 56$; $56 + 3 = 59$; $59 \times 5 = 295$; $295 - 11 = 284$. Tovariš ti pove 284. Če izpustiš 4, dobiš 28.

IV. način.

Tovariš naj zase pomnoži svoje število s 3, prišteje k zmnožku 25, to vsoto pomnoži s 4 in ti pove zmnožek.

Če odšteješ od tega števila 100 in deliš ostanek z 12, dobiš število, ki si ga je tovariš mislil.

Ker namreč tovariš prišteje k trikratniku 25 in to vsoto pomnoži s 4, ti pove število, ki je za 100 večje kakor dvanajstkratnik.

N. pr.: Tovariš si misli 8. $8 \times 3 = 24$; $24 + 25 = 49$; $49 \times 4 = 196$. Tovariš ti pove 196. Ti računaš: $196 - 100 = 96$; $96 : 12 = 8$.

V. način.

Tovariš naj zase množi število z 2, prišteje k zmnožku 5, vsoto množi s 5, prišteje k zmnožku 10 in vsoto množi z 10.

Ti odštej od tega števila 350, izpusti v ostanku enice in desetice, pa dobiš tovariševo število.

Ker množi namreč tovariš najprej z 2, prišteje 5 in zopet množi s 5, dobi število, ki je za 25 večje kakor desetkratnik. Ko

prišteje 10, dobi število, ki je za 35 večje kakor desetkratnik, in ker to zopet množi z 10, ti pove število, ki je za 350 večje kakor stokratno število, ki si ga je mislil.

N. pr.: Tovariš si misli 17; $17 \times 2 = 34$; $34 + 5 = 39$; $39 \times 5 = 195$; $195 + 10 = 205$; $205 \times 10 = 2050$. Tovariš ti pove 2050. Ti računaš: $2050 - 350 = 1700$.

VI. način.

Tovariš naj zase prišteje k številu, ki si ga misli, 3; vsoto naj pomnoži s 6; od zmnožka odšteje 3 in še število, ki si ga

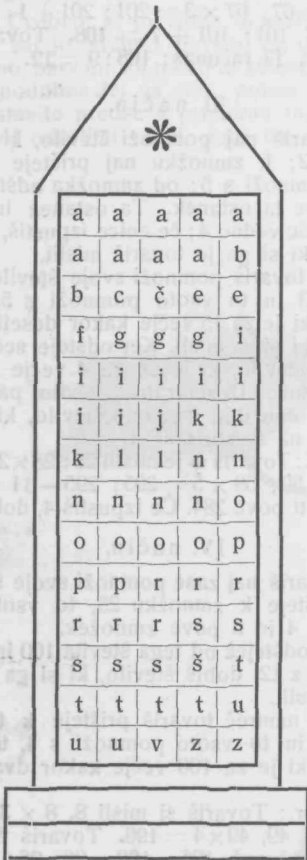
misli; ostanek naj deli s 5 — kar se vedno dá — in ti pove količnik. Ti odšteješ od tega količnika 3 in dobiš tovariševo število.

Ker namreč tovariš prišteje 3 in vsoto pomnoži s 6, dobi število, ki je za 18 večje kakor šestkratnik; ker odšteješ 3 in še število, dobi število, ki je za 15 večje kakor petkratnik. Petina tega števila je za 3 večja kakor število samo, ki si ga je mislil.

N. pr.: Tovariš si misli 32; $32 + 3 = 35$; $35 \times 6 = 210$; $210 - 3 = 207$; $207 \div 5 = 41$; $41 - 3 = 38$. Tovariš ti pove 38. Ti računaš $38 - 3 = 35$. J. R.

Besedna naloga iz rudinstva.

Priobčil O..

Besede značijo:

1. različek vapnenca;
2. drag kamen rumene barve;
3. zmes živca, kremenca in sljude (hribina);
4. kamen trpkega okusa;
5. krhko, cinu podobno rudo;
6. drago kovino;
7. drugi kamen odzgoraj dol;
8. različek kalcedona;
9. precej težak kamen, podoben vapnencu;
10. železno rudo;
11. robato podgorsko kamenje;
12. tretji kamen odzgoraj dol;
13. kamen, lažji od vode;
14. lahko kovino, ki jo rabijo kleparji.

Besede odzgoraj dol značijo 3 drage kamene, ki — sestavljeni odzgoraj dol — tvorijo barvo slovenske trobojnice.

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev zastavice v podobah v sedmi številki.

Nabirajmo v mladosti
zaklade za stare dni,
ki žanjejo to, kar človek
mlad sadi!

Prav so jo rešili: Poldi, Sandka in Vidka Samsa v Il. Bistrici; Roman Vene v Il. Bistrici; Frančišek Seraf. Bratina in Rafael Dolinšek, drugošolca v Mariboru; Vera Flis, učenka 3. razreda v Verdu.